

„fascinují mě příběhy s hrdinkami, které se vzepřely“

Maja Hamplová je výraznou osobností českého filmu, i když přímo na obrazovce ji spatříme málokdy. Provozuje castingovou agenturu a společně s režisérem Matějem Chlupáčkem vede produkční společnost Barletta. Kromě toho loni napsala scénář ke svému prvnímu celovečernímu dokumentárnímu snímku, tvoří také hudební videoklipy. Na letošní léto připravuje historickou sérii Dcera národa o potomkyni jednoho z českých obrozenců. Mluvíme o její tvorbě, postavení ženy v kreativním průmyslu i o tom, pro jakého hudebníka by nejraději připravovala videoklip.

ODJINUD MAJA HAMPLOVÁ

TEXT JULIE ŠAFOVÁ

FOTO PORT OF STARS | TOMÁŠ THURZO

Momentálně pracujete na sérii Cristiny Grošan a Matěje Chlupáčka Dcera národa o skutečné historické osobě, dceři Karla Havlíčka Borovského Zdeňce. Do role protagonistky jste vybrala Antonii Formanovou. Jak se obsazuje taková role, která musí být dostatečně osobitá, aby utáhla celý seriál?
S Antonii to bylo relativně jednoduché. Zdeňka Havlíčková měla specifické rysy a výrazné obočí, byla velmi netypicky krásná. Antonie je v něčem dost podobná, takže byla první i poslední nápad. Vnímám zde i paralelu mezi Antonii a Zdeňkou v rodinném zázemí. I Antonie se vyrovnává se životem ve stínu slavných předků, sice po svém, ale zažívá ho taky. To nám ale s Matějem Chlupáčkem došlo až o dost později. Podobně to bylo také u minisérie Iveta, tou pro mě byla hned Anna Fialová.

Dcera národa vzniká společně s Canalem+. Jak se liší vaše práce oproti běžnému natáčení, když se v produkci angažuje takový zahraniční subjekt?
Jde o originální produkci česko-slovenského Canalu+. Nespolupracujeme tedy vyloženě se zahraniční společností, ale s českou divizí, pro kterou je Dcera národa prvním originálním projektem. Minoritní koprodukcí v ní má také Česká televize. Je to jiný případ než se seriálem To se vysvětlí, soudruzi!, který koprodukovala německá ZDF. Dceru národa tvoří pouze česká parta.

Ať už jde o seriály o Zdeňce Havlíčkové nebo Ivetě Bartošové, jejíž třetí série nedávno vyšla, v obou případech jde o díla na motivy osudů skutečných osob. Cítíte u takových příběhů větší odpovědnost?
Vždy mám obrovskou zodpovědnost. Není pro mě tak důležité, jestli člověk reálně existoval, nebo jestli existuje jenom pro příběh. Je pravda, že když obsazují někoho, kdo nemá reálnou předlohu, mám svobodnější možnost výběru. Například u Ivety jsme chtěli najít herečku, která bude zároveň skvělá zpěvačka, což už je první omezení. Také jsem hledala někoho, kdo by pro mě něco z Ivety nesl. Nešlo čistě o podobnost, ale o určitý rys. U Ivety to byla pevnost v kombinaci s křehkostí.

Produkovala jste i Málo mě znáš, další minisérii o Ivetě Bartošové. V čem je podle vás pro Česko její příběh tak fascinující, že se k stále vrací?
Za Málo mě znáš jsem hrozně vděčná. Až teď, když je na světě, cítím, jak je tento doslov důležitý pro hranou Ivetu. Vlastně nemám pocit, že bychom se k jejímu příběhu tolik vraceli. S přihlédnutím k tehdejšímu číslům bulváru na jejím konci parazitoval každý druhý. Překvapivě jsme velmi rychle zapomněli, kým Iveta Bartošová byla po dobu svého života.
Málo mě znáš ji vrací do širšího kontextu, nebyla jen troska z konce svého života. Byla i dcerou, mámou, kamarádkou a talentovanou zpěvačkou.

A opravdu to neměla lehké. Čím více jsem se nořila do života Ivety Bartošové, tím mi přišel současnější. Holek, které začínají hrát nebo zpívat a dostávají se do vrcholového showbyznysu, kde je čapnou manažeři a manažerky, které si tvoří ještě napůl děti utváří k obrazu svému a tvoří z nich dokonalý produkt, je pořád spousta. Je nebezpečné nemít v takhle brzkém věku žádné zastání ani ochrannou ruku.

Jste také režisérkou hudebních videoklipů, točila jste je třeba pro písně Vladimíra Mišíka, ten k písni Jednou tě potkám dokonce dostal cenu Anděl. Klip je často klíčem k interpretaci písně. Jak s touto skutečností pracujete?
Nemůžu mluvit obecně, klipů jsem nedělala tolik. Bála bych se označit za jejich režisérku. U Dechu Vladimíra Mišíka mě, i když je to písnička nadějná, neustále napadal rozchod s člověkem, kterého milujete. Libilo se mi k více než sedmdesátiletému Vládovi Mišíkovi přinést téma lásky ve chvíli, kdy to ještě všechno hodně bolí.
Jednou tě potkám je zase písnička, kterou když zpívá stárnoucí muzikant, jde v ní o umírání. Když si ji ale zpívám já, tak je o lásce. O doufání, že svého člověka, kterého jsem možná kdysi ztratila, zase jednou potkám.
Původně jsem měla vymyšlenou love story, od které jsme ale ustoupili. Od producenta Petra Ostrouchova jsem dostala knihu rozhovorů s Mišíkem, kde vzpomínal na důležitá místa svého života. Najednou mi píseň přišla jako krásné ohlížení se za tím, co prožil. Z toho vznikl takový nostalgický klip a s lidmi se to krásně potkalo. Češi jsou rádi nostalgičtí, prý se ta píseň teď často hraje na pohřbech.

Když vás osloví interpret nebo interpretku s castingem nebo produkcí videoklipu, rozhodujete se podle toho, zda jejich tvorbu máte ráda?

Ano, jinak bych to nedokázala. Nejsem primárně režisérka, takže kdybych písně neměla ráda, nemohla bych k nim vymyslet klip. Nebyla bych dobrý člověk na videoklipy na zakázku.

Máte vysněného interpreta, pro kterého byste ráda natočila video?

Ráda bych dělala klip pro Lenku Dusilovou. Ze světových umělců bych nejradši na světě dělala klip Devendrovi Banhartovi, to je můj sen. Už před čtyřmi lety jsme napsali Gregorymu Rogoveovi, který s Devendrou hraje. Dokonce i odepsal, že by je to zajímalo, a pak to nedopadlo. Devendra přijede zase brzy do Prahy, tak možná zkusím štěstí.

Preferujete jeho raně psychedelické období, nebo pozdější tvorbu?

Mám ráda melancholičtější skladby typu I Remember nebo Seahorse. Moje nejoblíbenější deska je Mala.

Co byste do klipu ráda zakomponovala?

Takhle nad tím úplně nepřemýšlím, jakmile má člověk kameru a Devendru, vždy to dopadne dobře. Neznám žádný jeho klip, který by mě ne bavil.

RODÍCÍ SE MOCNOST

Ve vašem portfoliu je velké množství snímků a seriálů s výraznými ženskými hrdinkami.

Vyhledáváte je cíleně?

Nevyhledávám, ale máte pravdu. Náš časosběrný dokument Moje nová tvář sleduje příběh Martiny, kterou expartner napadl kyselinou a ona oslepla. I nedávný film Úsvit táhne především postava Elišky Křenkové. Když se ohlédnou zpátky na svou práci, nevidím moc projektů, které by výraznou ženskou hrdinku neměly. Děje se to ale spíše přirozeně, také nepracuji sama. Produkční společnost Barletta máme s Matějem Chlupáčkem, asi nás oba fascinují příběhy se silnými hrdinkami, které se v určitou chvíli vzeprou, ať už svým osudům, předsudkům nebo narození do nesvobodné společnosti.

Barletta o sobě uvádí, že jde o „progresivní společnost“. Jak se tato progresivita projevuje ve vaší práci?

Progresivitu se snažíme projevovat ve všem, co děláme. Ať už jde o druh vizuality, která v Česku není úplně běžná, což jsme jasně dokázali u seriálu To se vysvětlí, soudruzi! nebo u prvních dvou serií Ivety. Pořád se snažíme posouvat hranice. Někdy až moc a pro diváky je to náročné. S posunutou vizualitou se tady pracuje stále málo. Měla jsem strach i z Ivety, kterou ale diváci zvládli.

Snažíme se také tvořit bezpečné prostředí pro pracující matky. Možná to není progresivní, ale spíše normální. Snažíme se rychle přizpůsobovat ne nutně trendu, ale tomu, co bylo dlouho opomíjené a co je jinde běžná praxe.

V českém filmu se v poslední době relativně debatuje o postavení žen na filmovém trhu. Výrazně ho svou řečí na Českých lvech otevřela třeba Daria Kashcheeva. Vnímáte v tomto ohledu své postavení nějak specificky?

Mé postavení jako ženy od filmu je dobré, i když to tak vždy nebylo. Být producentkou vedle o poznání zkušenějšího a suverénnějšího muže nebylo vůbec jednoduché. Matěj úplně nechápal, co cítím, protože sám nikdy nezažil, že by na něj na schůzce někdo nekoukal, věci adresoval jen jednomu z nás a tak. Nebylo to o mém egu, jen to bylo strašně nepříjemné. Naštěstí v něm mám partáka, můžu mu všechno vysvětlit a nedopustí, abych se cítila opomíjená. Jestli se někdy stanu matkou, budu svoji pozici u filmu znovu hledat. Momentálně mi nic nebrání v tom pracovat spoustu hodin denně, být neustále na place a dělat devítihodinové castingy. Je svobodou každé ženy, jestli se (ne)

rozhodne mít děti, zároveň si myslím, že chut pracovat není jen finanční nebo životní rozmar. Pro mnoho z nás filmařek je potřeba tvořit úplně stejná jako pro básnířky a malířky. Je to život.

Pod projekty sdružené pod značku

Barletta Family spadá také vaše castingová a mediální agentura nebo kreativní studio **Iscream**. Publicista **Martin Kudláč** v textu na webu **Czech Film Center** nazval **Barlettu** „rodící se mocností“. Co na to říkáte?

Je to hezké označení, které zároveň vytváří jistý tlak. Věci jsou strašně proměnlivé a člověk má strach, aby to nepokazil a abychom o pozici, kterou se nám podařilo vybudovat, nepřišli. Když jsem tohle četla, říkala jsem si: „Ty vole, to je velká věta.“ Samozřejmě mě to ale těší.

Jak vlastně probíhá vaše primární práce, tedy obsazování snímku od zadání filmu po výběr herců?

Bud' mě osloví přímo režisér, nebo producent. S jedním z nich se potkám a chvíli si o díle povídáme. Na základě námětu nebo rovnou scénáře pak vytvořím první návrhy obsazení. Snažím se nabídnout takový průřez jak divácky zajímavých možností, tak naopak příležitostí vytáhnout někoho, kdo dlouho nehrál či příležitost ještě nedostal.

S herci obvykle v prvním kole castingu i hrají. Povídáme si a trávíme čas něčím, čemu říkám tvoření, nikoliv casting. Snažíme se postavám nacházet charakter, nezkoušet herce jenom z toho, jestli něco umí. Pracujeme tak, aby to byla přínosná práce i pro ty, kteří roli nedostanou. Přece jen jich je většina.

Na dalších kamerových zkouškách hodně dbám, aby se potvrdilo, že chemie mezi herci v hlavní roli, kterou tušíme, je opravdová. Někdy se tato fáze podceňuje, když věci probíhají ve velké rychlosti. A to se nevyplatí.

Co musí mít dobrá castingová režisérka za vlastnost?

Přirozenou empatii a schopnost vcítit se do herců a poznat, v jakém jsou rozpoložení a jak moc jsou nervózní. Česko je malé, takže vím, jaké osobní věci kteří lidé prožili, a mohu přemýšlet, jak by je do role mohli přetavit.

Stále se hodně učím podstoupit, když mám pocit, že se projekt ubírá jiným směrem, například když má někdo jiného favorita než já. Dříve to ve mně vzbuzovalo úplnou paniku. Po letech už umím nechat režiséra, aby se svobodně nadechl a řekl si svoje.

Naučila jsem se také herce nesoudit, nedávat je do škatulek. Ne že bych si nemyslela, že neexistují špatní herci, to samozřejmě ano. Zároveň ale existují dobré a špatné role pro konkrétního člověka. Je snadné si myslet, že herec talent postrádá, ale vždy může dostat roli, ve které dokáže využít svoji životní zkušenost. Casting je od toho, abychom to zkoušeli. Někdy mě vyloženě baví hledat alternativní cesty. Takhle

jsem pracovala u Adikts Adama Sedláka s rolí profesorky. Viděla jsem v ní většinu českých hereček, věděli jsme ale, že to není ono. Až po třech měsících mě napadla **Lenka Dusilová**, která sice není herečka, ale přinesla do role neuskutečnou autenticitu.

Co pro vás byla zatím největší castingová výzva?

U Adikts šlo obecně o obtížný casting. S Adamem jsme chtěli do seriálu přivést lidi, kteří nejsou příliš známí, pro mnoho z nich šlo o první velké role. Kdyby známí herci hráli, že jsou na drogách, připravíme se o dojem autenticity. Zahrát něco takového je vůbec strašně těžké. I psychicky šlo o náročné kamerové zkoušky, neustále hrajete s někým, kdo má být na nějaké droze.

Nepamatuji si ale film nebo seriál, kde bych neměla nějakou výzvu, každý projekt беру jako velký úkol. Casting je jedna z nejdůležitějších složek, ač jde v Česku o málo viditelné povolání. Mám pocit, že v něčem nesu odpovědnost za to, jestli film dopadne dobře, nebo ne.

VELKÁ NEZNÁMÁ

Seriál Adikts hodně zviditelnil herce **Petra Uhlíka**, objevila se v něm třeba také **Luciana Tomášová**, která studuje na **DAMU**. **Divadlo** vystudovala i **Kristýna Jedličková**, další **mladá tvář seriálu**. Je pro vás důležité objevovat nové herecké talenty, nebo spíše obsadit někoho, jehož jméno projekt potáhne?

Vždy jde o to namíchat oboje – přinést nová jména, ale také mít na čem marketingově stavět. Adikts se daly opřít o provokativní téma, způsob provedení a výraznou kampaň. Seriál nepotřeboval výrazné herce, PR se dělalo samo. Obecně je návštěvnost v kině čím dál tím menší, takže na slavných jménech možná už tolik nezáleží. Když do díla nedáte nějakou jistotu a není to, při vši úctě, film se skvělou **Petrou Hřebíčkovou**, tak lákání publika na herce úplně nefunguje.

Zmínila jste, že casting je v Česku práce, o které se spousta lidí teprve dozvídá. Mění se to časem?

Myslím, že ano, i díky tomu, že to opakuji ve všech rozhovorech. Režiséři, se kterými pracuji, už mě dávají do úvodních titulků, jako to bývá v zahraničí. **Karlovy Vary** nyní ocenily castingovou režisérku **Francine Maisler**, na **Oscarech** bude příští rok poprvé kategorie pro castingového režiséra, vnímám tedy velký posun. Ještě před šesti lety jsem svoje jméno hledala někde u šesté kostýmní a cateringové výpomoci, ačkoliv u každého filmu strávím tři až čtyři roky života za jedny peníze. Když se přepočítají, vyjde vám, že tu práci opravdu musíte milovat.

Když obsazujete film, je pro vás důležité považovat ho za kvalitní?

Ano, zároveň ale dokážu se stejnou vervou nastoupit i do projektů dělaných s komerčními účely nebo spíchnutých na poslední chvíli. Když práci přijmu, je mi jedno, jestli dělám film, pro který umírám, nebo je to něco vytvořeného rychle. Už sedmý rok například obsazují seriál **Specialisté** se stejným nasazením, jako jsem obsazovala náš **Úsvit**.

Pracovala jste také na filmu **Banger** opět od Adama Sedláka, kde se postavy pohybují ve velmi specifické sféře drog a rapu. Jak jste do této subkultury pronikala?

Těžko, protože ji vůbec neznám. V něčem mi to ale pomohlo mít zdravý odstup. **Matěj rapové scéně** rozumí, takže pár věcí vím od něj. Na roli, kterou měl hrát **Adam Mišík**, jsme zkoušeli ještě jiného herce a vůbec to nefungovalo. Jednoduše jenom hrál roli rapera. To jsem dokázala vycítit, i když mi tato oblast není vlastní. Nemyslím si, že by bylo potřeba s každou subkulturou, kterou člověk obsazuje, úplně splynout nebo ji v sobě najít. Samozřejmě jsem si ale všechno zjišťovala, projekty Adama Sedláka pro mě byly z tohoto hlediska velká neznámá. Možná i proto na ně velmi ráda vzpomínám.

Naučil vás **Banger** o rapu něco, co vás překvapilo?

Vlastně mi svět rapu nepříjde o tolik jiný než svět herců nebo jiné umělecké profese, která je cool a má velký záběr fanoušků. Ale než jsem na filmu začala dělat, netušila jsem, že hudební hit se nazývá **banger**.

Loni měl premiéru film **Moje nová tvář** režisérky **Jarmily Štukové**, který jste produkovala. Snímek má hodně výraznou hudební složku, kterou vytvořila slovenská umělkyně **Katarzia**. **Jarmila** v rozhovoru pro **Deník N** uvedla, že s nápadem na obsazení **Katarzie** jste přišla vy. V čem vás zaujala?

Výběr pro film nedokážu vysvětlit jinak než intuicí. Cítila jsem, že to tak má být, přestože **Katarzia** celovečerní formát dosud nikdy nezpracovala. A stojím si za tím, že to byla správná cesta. Díky své citlivosti dokázala složit nádhernou závěrečnou píseň přímo pro protagonistku **Martínu**. Její empatie nám ulehčila celý proces, který nebyl úplně jednoduchý. Pro mě i pro **Jarmilu** to byl celovečerní dokumentární debut.

Na **Mojí nové tváři** jste se podílela i jako scenáristka. Jak velký vliv máte při běžné producerské tvorbě na výběr soundtracku?

Vlastně úplný. Vše samozřejmě připravuji v konsenzu s režisérem, neumím si představit, že bych mu rozkázala, s kým bude pracovat. Baví mě věci produkovat tak, že nejde jen o obstarání financí a zařízení natáčení, chci být součástí celého procesu. Mluvím tedy do kostýmů, vizuality i hudby.

Producerskou práci vnímám jako velmi kreativní povolání.